

INFORMATIEFICHE 1 VOOR LOGISTIEKE DIENSTVERLENERS: WAT IS DUAL USE?

Deze fiche geeft een algemene inleiding over dual use goederen en focust daarbij op de relevante wetgeving en terminologie die wordt gehanteerd en geeft een overzicht van de verschillende categorieën van dual use goederen.

Kernwoorden: dual use – Verordening 428/2009 – categorieën van goederen

Algemeen

Goederen voor tweërlei gebruik, beter bekend als dual use, zijn producten die hoofdzakelijk in de civiele industrie worden gebruikt maar die proliferatiegevoelig zijn. Ze kunnen namelijk worden ingezet voor de ontwikkeling, productie of verspreiding van conventionele militaire goederen, kernwapens, chemische en biologische wapens en de raketten waarmee dergelijke massavernietigingswapens naar hun doel worden geleid. Ook software (programmatuur) en technologie (technische gegevens en technische bijstand) kunnen dual use zijn. Omwille van de veiligheidsrisico's die verbonden zijn aan de handel van dergelijke goederen is er een vergunningsplicht voor de uitvoer ervan. Voor sommige goederen is zelfs een vergunning nodig voor de overbrenging binnen de Europese Unie (EU). In sommige gevallen is er ook een vergunning vereist voor de doorvoer en tussenhandel met deze goederen.

Dual use goederen zijn geen synoniem voor strategische goederen maar een onderdeel hiervan. Naast dual use goederen behoren ook civiele vuurwapens, militaire goederen en ordehandhavingsmateriaal tot de groep van strategische goederen. Deze fiche beperkt zich echter tot dual use goederen en bespreekt de andere strategische goederen niet verder. Meer informatie daarover kan u terugvinden op de website van de dienst Controle Strategische Goederen van de Vlaamse overheid: <https://www.fdfa.be/nl/vrede-veiligheid/controle-strategische-goederen>

Wettelijk kader

De controle op handel in dual use goederen wordt geregeld op Europees niveau en wordt in België sinds 2003 praktisch uitgevoerd op regionaal niveau. Dit wilt zeggen dat de Vlaamse overheid enkel bevoegd is voor controle op de handel in dual use goederen voor bedrijven die in het Vlaamse Gewest gevestigd zijn. Bedrijven die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of het Waals Gewest gevestigd zijn, moeten daar bij de bevoegde overheid een vergunning aanvragen.

Verordening (EG) nr. 428/2009 geeft de verschillende verplichtingen weer die geldig zijn wanneer dual use producten worden verhandeld. Het belangrijkste aandeel van de controle heeft te maken met de uitvoer van dual use goederen buiten het douanegebied van de EU. De definitie van uitvoer is erg ruim en omvat ook de overdracht van software en technologie via elektronische media. Als de goederen slechts tijdelijk worden uitgevoerd, is hier een aparte vergunning voor vereist.

Verordening (EG) nr. 428/2009 bevat ook de EU lijst van dual use items. Deze lijst is een compilatie van technische beschrijvingen die gemaakt worden in multilaterale exportcontroleregimes.

Belangrijk hierbij is om altijd de laatste geconsolideerde versie te raadplegen aangezien EU dual use controlelijst jaarlijks (meestal midden december) wordt aangepast. Indien het product in kwestie voldoet aan een technische beschrijving in de EU dual use controlelijst, dan is het vergunningsplichtig, ongeacht het land van eindgebruik, de eindgebruiker of het opgegeven eindgebruik.

Sommige goederen vallen niet onder de dual use wetgeving maar zijn door hun technische mogelijkheden proliferatiegevoelig. Deze goederen kunnen bij uitvoer tegengehouden worden door de douane. Ook goederen die geëxporteerd worden naar landen waar er sancties of embargo's op rusten worden frequenter gecontroleerd en tegengehouden door de douane.

Categorieën van dual use goederen

De EU dual use controlelijst is opgedeeld in 10 categorieën:

Categorie 0 Nucleaire goederen

Categorie 1 Speciale materialen en aanverwante apparatuur

Categorie 2 Materiaalverwerking

Categorie 3 Elektronica

Categorie 4 Computers

Categorie 5 Telecommunicatie en "informatiebeveiliging"

Categorie 6 Sensoren en lasers

Categorie 7 Navigatie en vliegtuigelektronica

Categorie 8 Zeewezen en schepen

Categorie 9 Ruimtevaart en voortstuwing

Deze categorieën worden verder opgedeeld in items. Elk item heeft een dual-use controlenummer. Het is dit nummer dat gebruikt wordt op de vergunning. Het dual-use controlenummer is niet hetzelfde als de goederencode. Classificatie van items volgens de EU dual use controlelijst op basis van goederencodes is zinloos. Dit kan enkel gebeuren op basis van de technische specificaties van de items.

[Verordening \(EG\) Nr. 428/2009 van de Raad van 5 mei 2009 tot instelling van een communautaire regeling voor controle op de uitvoer, de overbrenging, de tussenhandel en de doorvoer van producten voor tweërlei gebruik, zoals gewijzigd.](#)

[Besluit van de Vlaamse Regering van 14 maart 2014 tot regeling van de uitvoer, doorvoer en overbrenging van producten voor tweërlei gebruik en het verlenen van technische bijstand](#)